

BŘEZEN: ZKOUMÁME RŮZNÉ LÁTKY

ČJ3, 2. díl, str. 16-25, čtenářské příběhy TŘEŠÁK PEPA A KULIČKA HADU

Všechny ukázky z výuky poskytly: Romana Tylečková, Zuzana Staňková

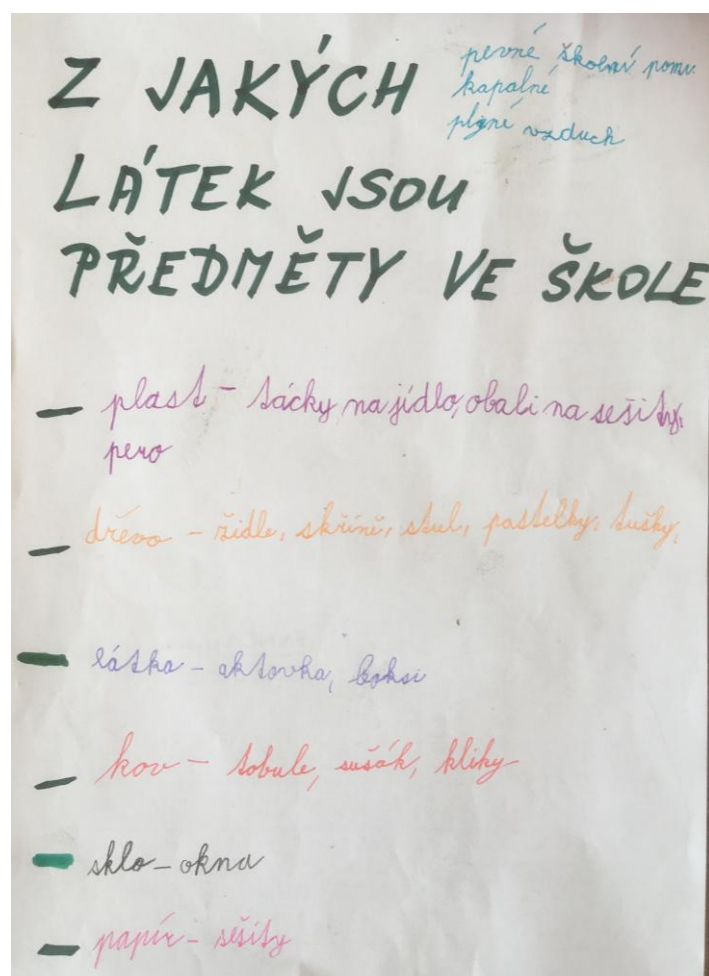
1. TÝDEN (ODBORNÉ TEXTY: LÁTKY A JEJICH VLASTNOSTI, CUKR, SŮL)

LÁTKA-LÁTKY: porozumění odborným pojmům.

PÁTRAČKA: na úvod tématu můžeme ve třídě vyzkoušet pátračku, kdy děti hledají písmena L – Á – T – K – A, a mají za úkol z nich složit slovo. Ideálně připravit písmena do skupin, kdy každá skupina má písmena na jinak barevném podkladu. Po složení slova skupina zkusí vymyslet definici (slovníkové heslo) pro dané slovo – Co je to látka?

POHYBOVKA: Vidiš kolem sebe nějaké látky? – dotkni se jich.

Str. 16/kostka: Hra na blechy (hra žáky vždycky baví). Můžeme přidávat další možnosti: blechy plastová, tekutá, papírová...

Str. 16, cvič. 1, PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM, propojit s prvoukou, význam slova látka ověřit ve slovníku (na Googlu), zeptat se umělé inteligence?

NÁSLEDUJÍCÍ MATERIÁL PŘIPRAVILA Mgr. Zuzana Staňková, Ph.D. na tematicky integrovanou výuku češtiny + prvouky o látkách a jejich vlastnostech:

Věci kolem nás jsou vyrobeny z různých _____. Látky se v přírodě vyskytují v podobě _____, _____ nebo _____.

Jednotlivé podoby látek nazýváme skupenství. Známe tedy skupenství

kapalné, pevné a plynné.

Nejvíce věcí je vyrobeno z látek pevných (_____, _____, _____, _____).

Některé pevné látky se skládají z mnoha malých pevných částíček (např. _____, _____, _____, _____). Říkáme, že jsou _____.

Látky kapalné jinak nazýváme _____. Nejznámější a k životu nezbytná kapalina je _____. Když vodu zahříváme, mění se v _____, tedy ve skupenství _____. Naopak, když vodu ochlazujeme, vznikne _____ – neboli látka pevná.

Mezi nejdůležitější plynné látky patří _____ a jeho části (_____ a _____). Vzduch je všude kolem nás. Bez kyslíku člověk vydrží pouze pár minut.

látky

pevné

kapalné

plynné

dřevo

kov

sklo

plast

cukr

sůl

mouka

prací
prášek

sypké

tekutiny

voda

pára

plynné

led

pevná

vzduch

kyslík

Věci kolem nás jsou vyrobeny z různých látek. Látky se v přírodě vyskytují v podobě pevné, plynné nebo kapalné.

Jednotlivé podoby látek nazýváme skupenství. Známe tedy skupenství kapalné, pevné a plynné.

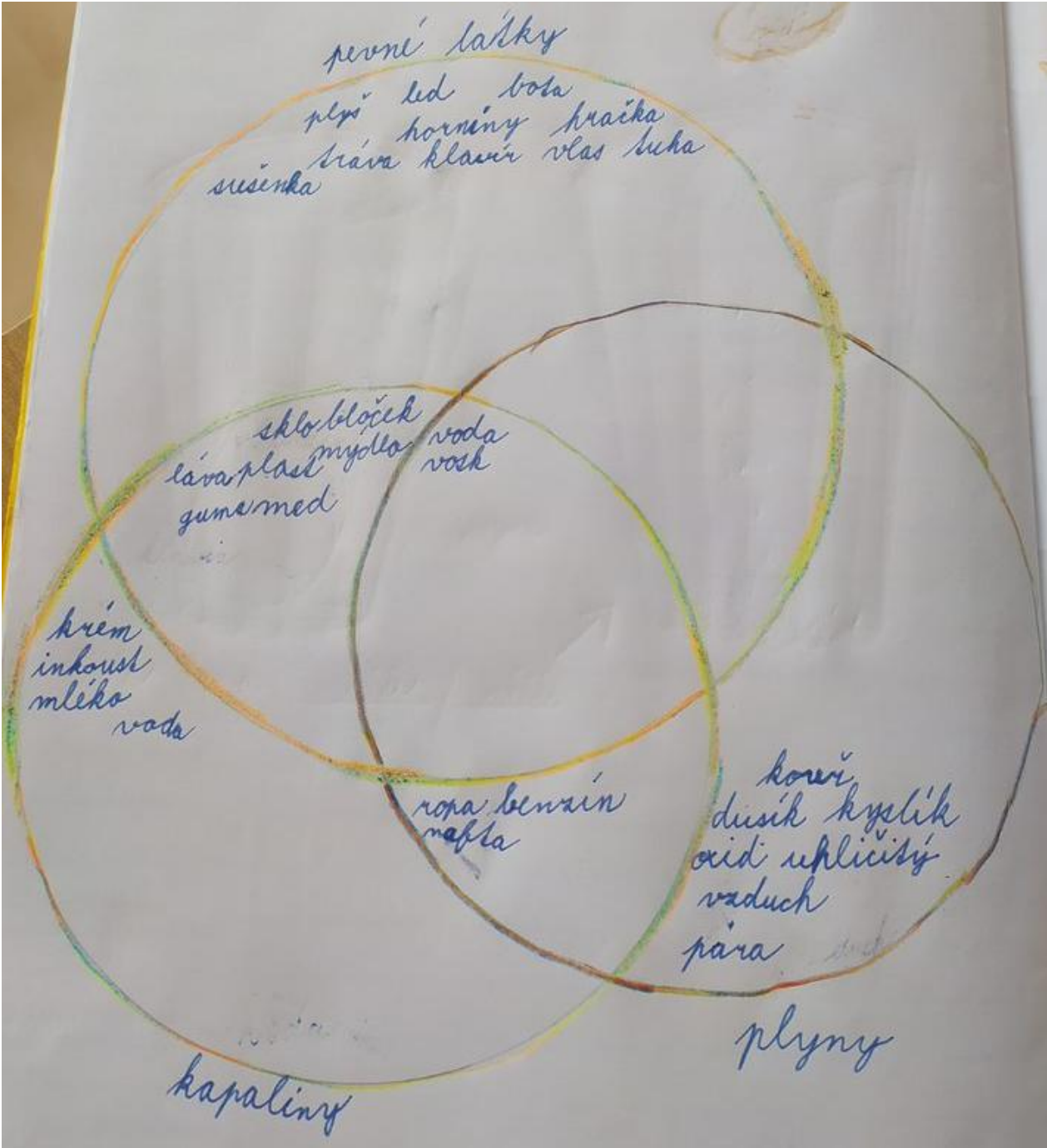
Nejvíce věcí je vyrobeno z látek pevných (dřevo, kov, plast, sklo).

Některé pevné látky se skládají z mnoha malých pevných částíček (např. mouka, cukr, sůl, prací prášek). Říkáme, že jsou syphé.

Látky kapalné jinak nazýváme tekutiny. Nejznámější a k životu nezbytná kapalina je voda. Když vodu zahříváme, mění se v páru, tedy ve skupenství plynné. Naopak, když vodu ochlazujeme, vznikne led – neboli látka pevná.

Mezi nejdůležitější plynné látky patří vzduch a jeho části (kyslík a dusík). Vzduch je všude kolem nás. Bez kyslíku člověk vydrží sotva pár minut.

Vennův diagram LÁTKY

P	L	A	S	T	V	Z	D	U	CH
Í	V	A	K	U	O	M	X	X	A
S	O	V	L	N	A	S	Ů	L	D
E	K	X	O	Ž	E	L	E	Z	O
K	K	U	C	D	Ř	E	V	O	V
K	Y	S	L	Í	K	J	E	L	O

Čtyřsměrka z učebnice Str. 17.

Str. 17, cvič. 1, OPAKOVÁNÍ VSZ, B, L (ZPĚTNÁ VAZBA):

Vodu máme v bytech i příbytcích. Voda v přírodě **bývá** bystrá, hbitá i líná. Potoky roztácejí mlýnská kola, klikatí se, sbíhají do údolí, klidně **plynou**, míří do moře i mizí v trávě. Vidíte, jak **se** voda na slunci **blýská**, a **slyšíte**, jak **se ozývá**? Obyvatelé vodu **polykají** i používají k mytí. Bez vody by nebyl život, proto vodu **nazýváme** životadárnou tekutinou.

A) *Urči osobu a číslo tučně vyznačených sloves. Napiš k nim infinitiv* – pozor na tvary slovesa BÝT/NEBÝT

- K podtrženým slovesům mohou žáci říkat synonyma.
- Text lze využít na propojení s dramatickou, hudební a výtvarnou výchovou na téma: VODA - ŽIVOTADÁRNÁ TEKUTINA (poslech např. Vltavy), pantomima sloves, co všechno voda dělá – vymýšlet další slovesa, např. jak se voda ozývá...

Proč je voda životadárná? Jaké další vzácné tekutiny znáš? (krev)

Str. 17, cvič. 2: RYTMIZACE A RÝMY slova se samohláskou a/á (posílení sluchové percepce + rozvoj slovní zásoby)

Možno vymýšlet další rýmy a rytmus slov vytleskávat, předvádět (např. vztyk=dlouhá, dřep=krátká), „hrát na hudební nástroje.

Vymýšlet další slova s daným rytmem: . . (Jana) . / (malá) / . (máma) / / (mává)

Slova mohou splňovat různá kritéria (obsahují pouze samohlásku a, nebo a, e..., počet slabik, jaké slovní druhy...).

SLOVA PODOBNÉHO VÝZNAMU:

hádala se – dohadovala, přela, překřikovala se, hašteřila se...

žene – hrne, tlačí, valí, sune...

Str. 17, cvič. 3, 18/1: PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM CUKR - „tabulka předpovědí“, metoda I.N.S.E.R.T. s pomocí barevného kódování.

Velmi zaujalo. Rozdělila jsem na 2 části (2 hod. Cukr, 1 hod. Sůl)

Pracovala jsem metodou I.N.S.E.R.T. na tabuli.

Děti v textu podtrhávaly informace, které pro ně byly nové, popř. jim nerozuměly.

Děti neměly problém, velice je tato metoda zaujala.

V části "Co bych se chtěl dozvědět, co mne zajímá?" se objevily zajímavé otázky, např.:

Jak vypadají semena cukrové řepy? Jak vypadá cukrová třtina?

Jak vypadají stroje v cukrovaru?

Jak dlouho trvá, než se vyrobí kostka cukru?

Jak je kostka cukru veliká? Kolik váží?

Kolik kostek se vejde do krabice?

Jak vypadá homole cukru?

Kolik semen cukrové řepy je potřeba na hektar (otázka chlapce, který je ze zemědělské rodiny)

Který cukr je zdravější, bělený nebo přírodní?

Je cukr z cukrové třtiny tmavší než cukr z cukrovky?

Soli jsem pak věnovala již pouze hodinu.

Pak jsem vše shrnula. Děti měly na fixovou tabulku napsat 5 zajímavých otázek k daným textům.

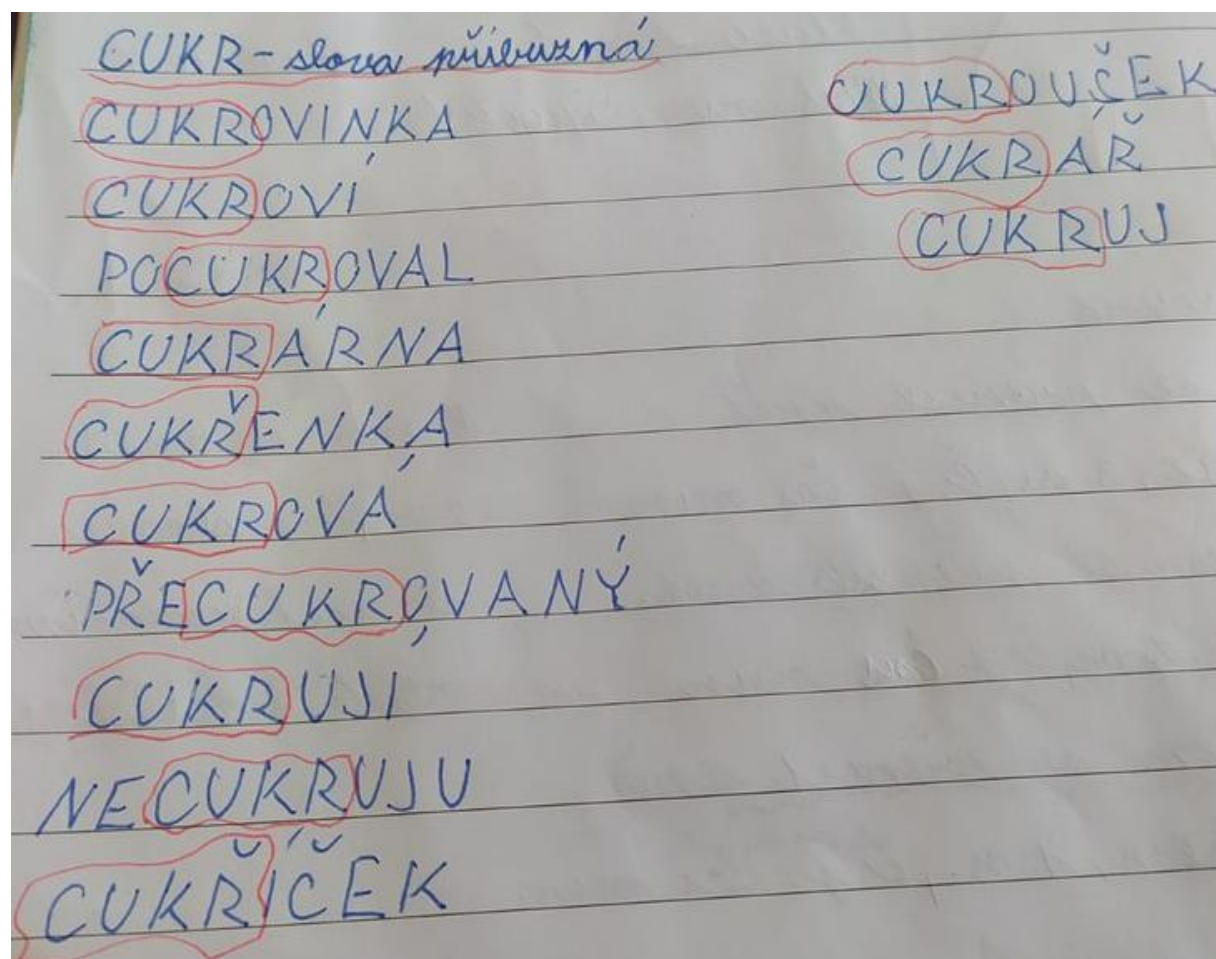
Vyvolávaly si spolužáky k odpovědi. To se jim moc líbilo. Zapojili se opravdu všichni. :-D

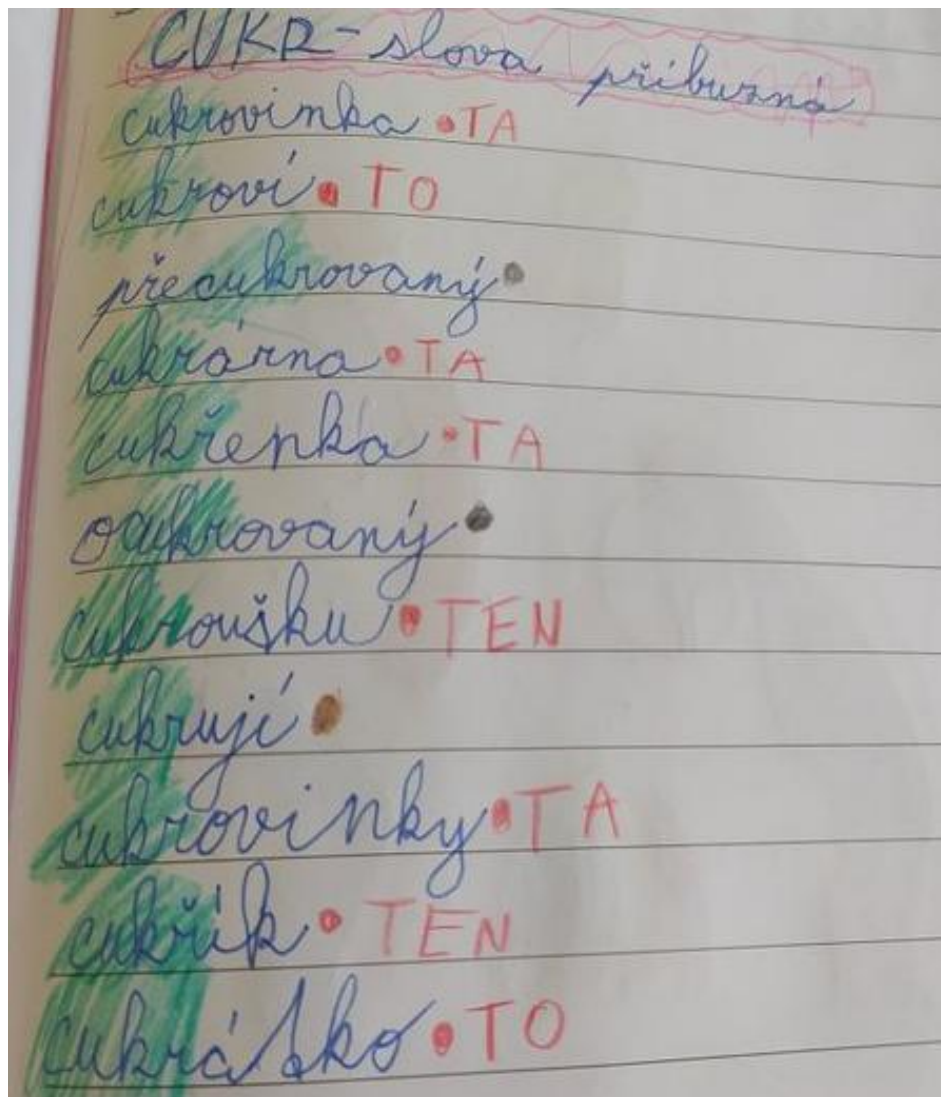
Povídali jsme si o Dačicích a památníku kostky cukru (českém vynálezu), promítli si film o zpracování cukrové řepy a výrobě cukru.

Cukru jsem věnovala více jak 2 hodiny, soli pak již jen hodinu. Promítla jsem dětem úžasný filmeček o solném dole v polské Weličce.

Str. 18, cvič. 1B):

- možno pracovat s pádovými otázkami (jako pomůckou pro tvoření tvarů, ne jako úkol – urči pád slova)
- pro pochopení příbuznosti žákům nejvíc pomáhá zapisování slov do čtvercové sítě (kořen pod sebe) a k tomu určování slovních druhů (příbuzná slova jsou různé slovní druhy). Později píší bez problému do sešitu.

Str. 18, cvič. 1B)

TVOŘIT OSNOVU K TEXTU – důležitá dovednost pro záznam informací a např. jako základ („větve“) myšlenkové mapy.

Text má 4 odstavce, každý odstavec žáci zkusí pojmenovat buď slovním spojením, nebo větou (otázkou):

- A) Cukr, Popis cukru, Co je to cukr...
- B) Výroba cukru, Jak se vyrábí (získává)...
- C) Význam cukru, K čemu slouží...
- D) Nebezpečí cukru, Čím cukr škodí, Kdy je cukr nebezpečný...

Hra: ZASTÁNCI A ODPŮRCI (argumentace klady X cukru).

1C) Napiš k textu 2 otázky, na které mohou spolužáci odpovědět informací z textu.

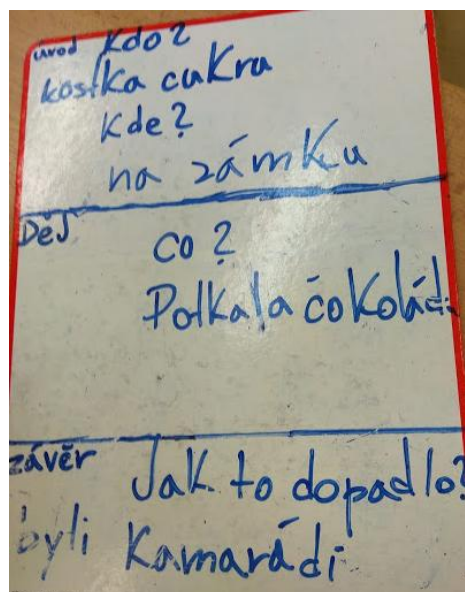
Tvořit otázky je náročná myšlenková činnost, učí žáky, jak se učit, jak důkladněji vnímat a porozumět textu. K tvoření otázek můžeme využít několik technik, které už žáci znají od 2. třídy, např.:

- a) Čtení s otázkami (jako „startery otázek“, neboli pomocná slova lze použít RYBÍ KOST). Cukr je pevná látka. *Co je to cukr? Jaká látka je cukr?*
- b) Otázky ANO-NE: *Je cukr pevná látka?*

Str. 18, cvič. 2A) Napiš a vypravuj krátký příběh o (poslední) kostce cukru.

Tvorba příběhu se dětem moc líbila. Takřka všichni chtěli příběhy číst. Po napsání četli příběhy do stěny, ve dvojicích, potom v malé skupině si měli opravit chyby.

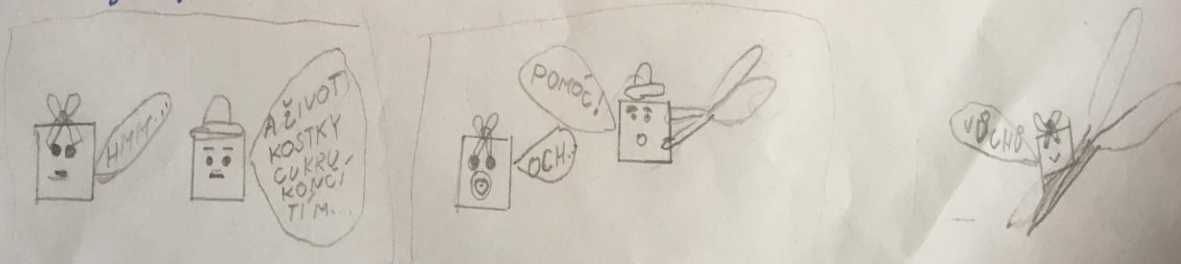
Nejprve jsme si zopakovali části příběhu – úvod, stať (děj) a závěr. Ke každé části jsme si přiřadili, co tam patří, např. úvod odpovídá na otázky KDO v příběhu vystupuje, KDE se příběh odehrává a KDY ... Potom si každý sám dělal mapu příběhu na mazací tabulku:

O kostce cukru

"Achi" vzdychla kostka cukru, "dnes je můj šťastný den". "Co to blábolíš?" septala se nevěřícně kostka cukru Denis: "Život kostky cukru je kromě krásný. Začíná tím, že už z vyčištěného cukru se za pomoci stroje utvoří tvar kostky. A život kostky cukru končí tak, že se rozpustí v kávě nebo čaji."

"Jinak" pokračoval Denis "cukr patří do tvrdých látek a řadí se mezi sypké, třeba jako... víc už říct nestačil, protože znenadání otevřela víčko služebná a klesťkami vyndala přímo Denise. "Pomoc!" zakřičel Denis, ale už bylo pozdě. Musím se zachránit, uvědomila si kostka cukru, a v tu chvíli uviděla klesťky. Rychle po nich vyběhla a trčela, už byla nahoře!

2. TÝDEN (VYJMENOVANÁ SLOVA PO P, Třeták Pepa a kulička Hadu:

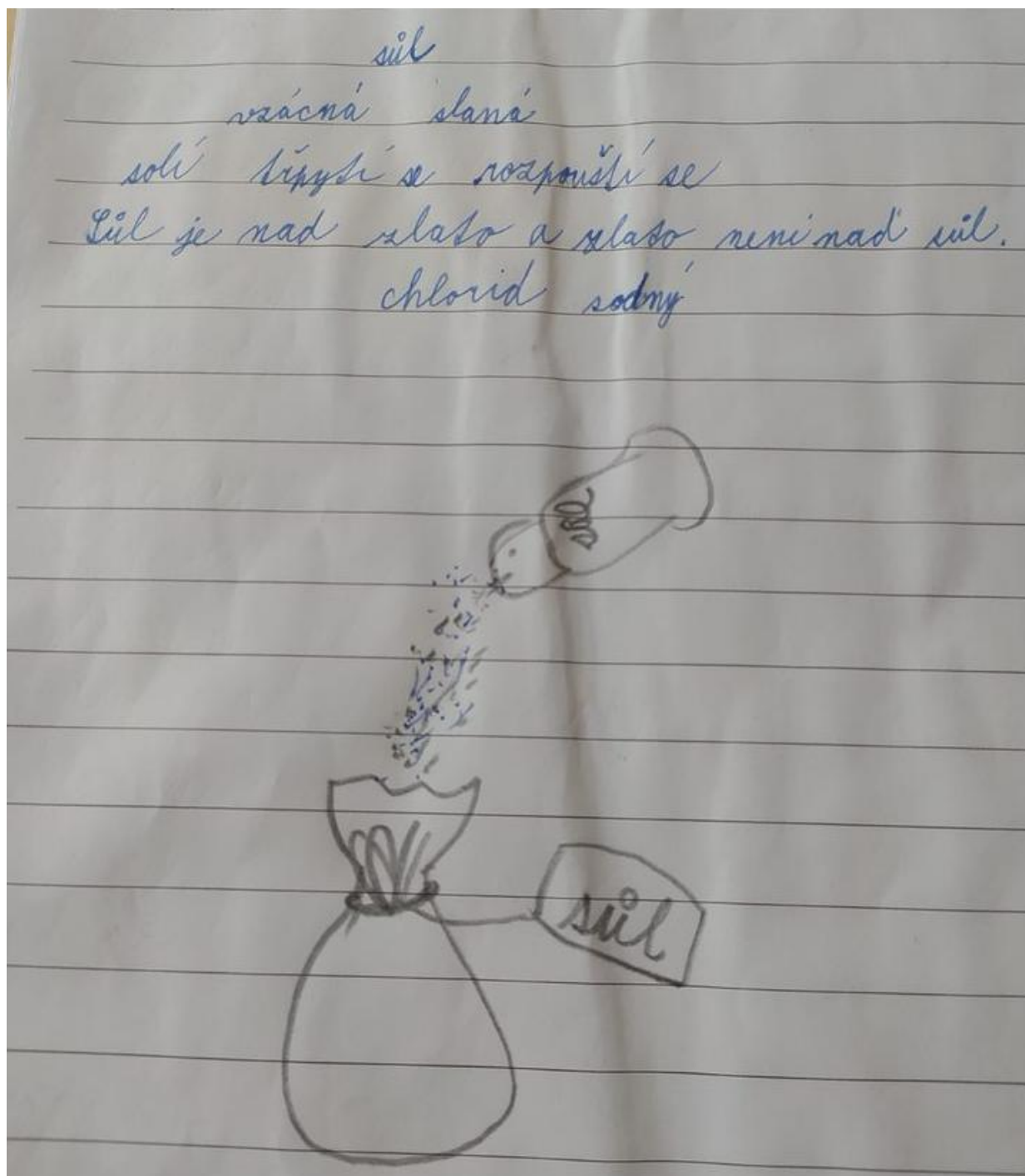
POHÁDKA SŮL nad zlato)

HRY se slovem SŮL:

a) Vymysli, co nejvíc slov, které vzniknou, když vyměníš písmeno S za jinou souhlásku (ideální je říkat si abecedu a slova, která existují, zapisovat: SŮL, b, c, DŮL, f, g, HŮL...)

b) Vymysli ke slovu sůl slova příbuzná (podst. jm., sloveso, příd. jméno,).

A) PĚTILÍSTKY: (lze tvořit i ŽIVOTABÁSNĚ):

Str. 19, cvič. 2 – tvořit infinitiv sloves: je poměrně náročné, je nutné nejdřív pracovat společně, *pomocná otázky (Co dělat? Solit, osolit, potřebovat...)*

Str. 19, cvič. 3 - zpětná vazba:

Cukr je bílý. Získává se z rostlin. My všichni ho často polykáme v jídle. Musím ho mít, ale vzlykám, když mi zničí zub. Škodlivé jsou i přeslazené limonády.

Sůl se nazývá chlorid sodný. Je bílá. V jídle se musí rozmíchat, protože pálí na jazyku. Dobytek v zimě líže kus soli místo pití.

Na tomto cvičení lze také **procvičit dvojice slov**, které stejně znějí, ale dle významu se jinak píší: *bílý, byli, bílá, byla, my/mi, mít/mýt, nemilá/nemyla, rozmíchat/rozdmýchat, líže/lyže*. Ideálně použít slova ve větách.

VYVOZENÍ VS PO P

Přídavné jméno **pyšný**, stejně jako ostatní přídavná jména z VS můžeme vyvozovat ve všech rodech podle toho, jaké podstatné jméno k němu přiřadíme. V souboru obrázků a slov k VS máme obrázek pyšné princezny a VS „pyšná“.

Str. 21, cvič. 1 – ŘEŠENÍ (neúplné věty):

*Malý je pytlík, velký je **pytel**.*

*Libor byl hrdý neboli **pyšný**.*

*Libor zakopl neboli **klopýtl**.*

*Savec **netopýr** se podobá létající myši.*

*Plevel podobný trávě se nazývá **pýr**.*

*Místo „zapýřil se“ řeknu **zrudl, začervenal se**.*

*Slzy se lesknou neboli se **třpytí**.*

*Zvířecím rtům říkáme **pysky**.*

*Místo „nešika“ si Libor řekl **kopyto**.*

*Žlutý prášek na květech je **pyl**.*

***Slepýš** je malá beznohá ještěrka.*

Na textu příběhu můžeme **zopakovat z mluvnice vše**, co už umíme (věty, souvětí, spojovací výrazy; slovní druhy; vlastní jména na L – možno seřadit podle abecedy, mluvnické kategorie podstatných jmen, sloves, infinitiv sloves...

VS po P, která v příběhu chybí: PYKAT, ZPYTOVAT, ČEPÝŘIT SE.

Proč asi tato VS v příběhu chybí? (*nevešla se tam, nehodila, bylo by to moc dlouhé...*)

S významem těchto slov pracujeme ještě na str. 22. Dětem je význam těchto slov neznámý, často si slova pletou a používají je v nesprávném významu.

DOPLŇUJÍCÍ ÚKOL K PŘÍBĚHU NA STR. 21: vymysli na závěr větný celek, ve kterém použiješ některé z těchto tří sloves.

Str. 22, cvič. 1 – Jaké rčení by se k rozhovoru hodilo?

Bud' děti vymyslí samy, nebo mohou vybírat z nabídky (případně složit z částí):

LEŽ MÁ KRÁTKÉ NOHY, DALEKO NEUTEČE.

KDO CHCE KAM, POMOZME MU TAM.

KDO JINÉMU JÁMU KOPÁ, SÁM DO NÍ PADÁ.

KOMU NENÍ RADY, TOMU NENÍ POMOCI.

Str. 22, cvič. 3: Zašifrovaná VS (šifry děti baví – jak luštit, tak vymýšlet).

Řešení: POLYKAT, ZAMYKAT, LYŽE, MYŠ, PYL, KOBYLA, MLÝN,

jiné abecední šifry: 13 1 33 ? 14; 33 2 ? 26 7 14; 14 19 20 ? 26 19; 20 23 ? 2 ? 26 7 14

Sehrát jako scénku, vymyslet trest pro lupiče, procvičit slovo pykat a zpytovat.....

Na kupce často v lesích číhali lupiči a zloději. Jednou přepadlo výpravu se solí několik loupežníků. Kobyla Bystřinka, která byla nejbystřejší ze všech, vycítila nebezpečí jako první, když uslyšela podezřelé zvuky. Jednoho zloděje koplavší silou do lýtky, až spadl na zem. Ostatní se rozprchli, jako pytel blech. Zraněného lupiče Vařbucha kupci dovezli na policejní stanici. Styděl se, že se nechal chytit, až celý zrudl a čepýřil se vzteky. Rovnou putoval do vězení, kde mohl několik roků přemýšlet o svém chování.

Možno i nakreslit a přidat popisky nebo věty: Zloděj Vařbucha za své činy musel pykat ve vězení. Ty budeš pykat! Můžeš zpytovat svoje myšlenky a přemýšlet o svém chování. Čepýří se vztekem. Pýří se hanbou.

LEPORELO k pohádce SŮL NAD ZLATO:

Ve VV si děti vytvořily ve dvojicích obrázkovou osnovu celé pohádky a doplnily textem, který si na počátku práce vybraly. Celou pohádku jsme pak poskládali a slepili k sobě. Děti se učí spolupracovat i ve VV – domluvit se na obsahu, barvách, uspořádání.

Mařenka nabídla Marušce práci a bydlení v kuchyňské domku.

Královně přišlo o všechny své, proto vařila jen.

Král vyhnal Marušku ze země.

Maruška bloudila lesa a poklala stánek.

Král chtěl vyhnat mši devíti budoucí královna podle toho, která bude to má nejvíce ráda.

Maruška miluje obce jako sůl, což se obce nelíbilo.

Maruška se vrátila domů a král se brzy usmávil.

Maruška obdarovala všechny rademce solí a stala se královnou.

Ukázka pracovních listů na opakování VS k pohádce Sůl nad zlato (ze sešitu Třeták Pepa a kulička Hadu):

PRAVOPIS: (opakování vyjm. slov)

Doplň do vět vhodná VS (Z, B, L). Na konci každého řádku je nápověda, ze které řad máš vybírat.

Král se svými dcerami bydlil na zámku. (B)

Král si nejdřív myslil, že jej Maruška nemiluje. (M)

To se ale velice mýlil. (M)

Maruška cestou z království hlasitě vzlykala. (L) ▲

Všem obyvatelům království nastaly kruté časy. (B) □

Bez soli trpěli lidé, ale také všechen dobytěk. (B) *

Král přišel brzy na to, že udělal velkou chybu. (Z)

Maruška byla za dobrou službu odměněna solí. (B)

Když král viděl sůl a slyšel Maruščin hlas, hned se uzdravil. (L)

NÁPOVĚDA: BYDLEL, MYSLIL, MÝLIL, VZLYKALA, OBYVATELŮM, DOBYTEK, BRZY, BYLA, SLYŠEL.

Vyhledat slovesa, určit rod, čas.

Najít podst. jména v množném čísle.

▲ Klopýtala se zámku a div nespadla. □ Když král onemocněl, vzpomněl si na Marušku a spýtoval svědomí. Přitom pochopil, že šel za svůj neuvážený čin pyšá. * Smutně si olizovali své pysky.

PRAVOPIS: (opakování vyjm. slov)

Doplň do vět vhodná VS (Z, B, L). Na konci každého řádku je nápověda, ze které řad máš vybírat.

Král se svými dcerami bydlel na zámku. (B)

Král si nejdřív myslel, že jej Maruška nemiluje. (M)

To se ale velice mýlil. (M)

Maruška cestou z království hlasitě vzlykala. (L) *

Všem obyvatelům království nastaly kruté časy. (B) *

Bez soli trpěli lidé, ale také všechen dobytek. (B)

Král přišel brzy na to, že udělal velkou chybu. (Z)

Maruška byla za dobrou službu odměněna solí. (B) o

Když král viděl sůl a uslyšel Maruščin hlas, hned se uzdravil. (L)

NÁPOVĚDA: BYDLEL, MYSLIL, MÝLIL, VZLYKALA, OBYVATELŮM, DOBYTEK, BRZY, BYLA, SLYŠEL.

Vyhledat slovesa, určit rod, čas.

Najít podst. jména v množném čísle.

* Maruška cestou ze zámku klopýtlala a vzlykala. Všem obyvatelům nechybělo jídlo a král spýchoval svědomí.

• Maruška byla za dobrou službu odměněna na soli a byla náda, že dobytek nespytuje svědomí.

3. TÝDEN (POKUSY, Třet'ák Pepa a kulička Hadu: Duhový papír, Hadu zase čaruje – příprava na dubnovou kapitolu o jaru).

Počet březnových týdnů se odvíjí od toho, ve kterém měsíci jsou Velikonoce.

EVOKACE: Co si představíš pod pojmem POKUS (lze formou **brainstormingu**, nebo jako **volné psaní**: KDYŽ SE ŘEKNE POKUS, TAK MĚ NAPADNE, TAK SI PŘEDSTAVÍM, VZPOMENU...).

Str. 23, cvič. 1 - řešení: POKUS.

V KRUHU dokončovat **souvětí**: Baví/nebaví mě pokusy, když, protože...

Chtěl/a/nechtěl/a bych ve škole dělat víc pokusů, abych, protože...

Str. 23, cvič. 2:

Hra se slovy: tvořit příbuzná slova ke slovům – různé slovní druhy:

VĚDA: vědec, vědkyně, vědecký, vědět, nevědět...

BADATEL: badatelka, bádat, badatelský, probádat, probádaný...

Vysvětlit, proč jsou slova, která žáci vyškrtají nevhodná, proč se do vět nehodí, jaký mají význam...

Rčení a jejich významy: Se vším dělá vědu – dělá s tím vědu. To není žádná věda...Žádný učený z nebe nespadl.

Str. 23, cvič. 3: ZPĚTNÁ VAZBA (jaký má být badatel – mohou mít děti různá řešení, která každý obhájí a vysvětlí).

Badatel musí být milý, **bystrý**, pyšný, s lysou hlavou a **přemýšlivý**.

Ke své práci potřebuje pytel, pinzetu, pivo, mikroskop, pilník, mlýn.

Při pokusech míchá, dmýchá, pije, pospíchá, zapisuje, lije, rozbije.

Když něco objeví, zapýří se radostí, pyká, blýskne se svým úspěchem.

PŘÍJMENÍ PRO BADATELE, BADATELKU – podle toho, co zkoumá. Je možné využít metodu ALFABOX (Pan/í: Atom, Bylinková, Cukrová, ... Kyslík, Sladká, Slaný, ... Železný).

UKÁZKY POKUSŮ A ZÁPISŮ:

Pokusy - látky

cukr	odhad: rozpustí se	výsledek: rozpustí se
sůl	rozpuští se	rozpuští se
mouka	rozpuští se	zhoustne
olej	zůstane na hladině	zůstane na hladině
křída	voda se obarví	voda se obarví a křída se rozpustí

Vajíčko má větší hustotu než voda. Sůl (i cukr) zvyšuje hustotu vody → vejce plave

Hustota vody

vejsce

slaná voda

Voda má nižší / výšší hustotu.

Str. 24, cvič. 1B: Můžeme shromáždit různá měřidla a váhy, pojmenovat nejdříve jednotlivé části, určit, jaký mají tvar – čemu se např. podobají (využívat přirovnání...) a pak teprve popsat.

Str. 24, cvič. 2A: K některým slovesům říkat synonyma – zaměřit se u popisu právě na využívání rozmanitých a výstižných sloves, na místo sloves: má, je.

2C: Zjistit např. svoji „porodní hmotnost“, popsat, jak se váží miminka, na jaké váze.

Str. 24, cvič. 1: Měření, kolik kostek cukru obsahují potraviny nebo nápoje, které děti běžně jedí (Mgr. Zuzka Staňková – viz Cukrový den)

- Čtení etiket, vážení hmotnosti, přepočítávání na počet kostek cukru, porovnání s doporučeným denním limitem cukru, zápis do tabulky – vyvození závěru, co je nejvíc „přeslazené“ a škodí našemu zdraví.

„Cukrový den“

Ukázka integrované tematické výuky – opakování ČJ (viz níže) + prvoučné téma – v souvislostech, přirozeně. (Mgr. Zuzka Staňková, Ph.D.)

Celý měsíc jsme měli ve 3. třídě téma "vlastnosti látek". Četli jsme odborné texty, označovali je. Dělali jsme pokusy s běžnými látkami, které jsou kolem nás...

A poslední den nebylo jasné, co nás čeká...

Na úvod v kruhu - obrázky a děti přemýšlely, jaké téma to asi bude. Prohlížely si všechny obrázky a hledaly, co mají společného. Směly se doptávat... (obrázky jsou stažené z internetu: cukrovka, sladkosti, cukrovar...)

Postupnými "doptávkami" na to děti přišly - CUKR.

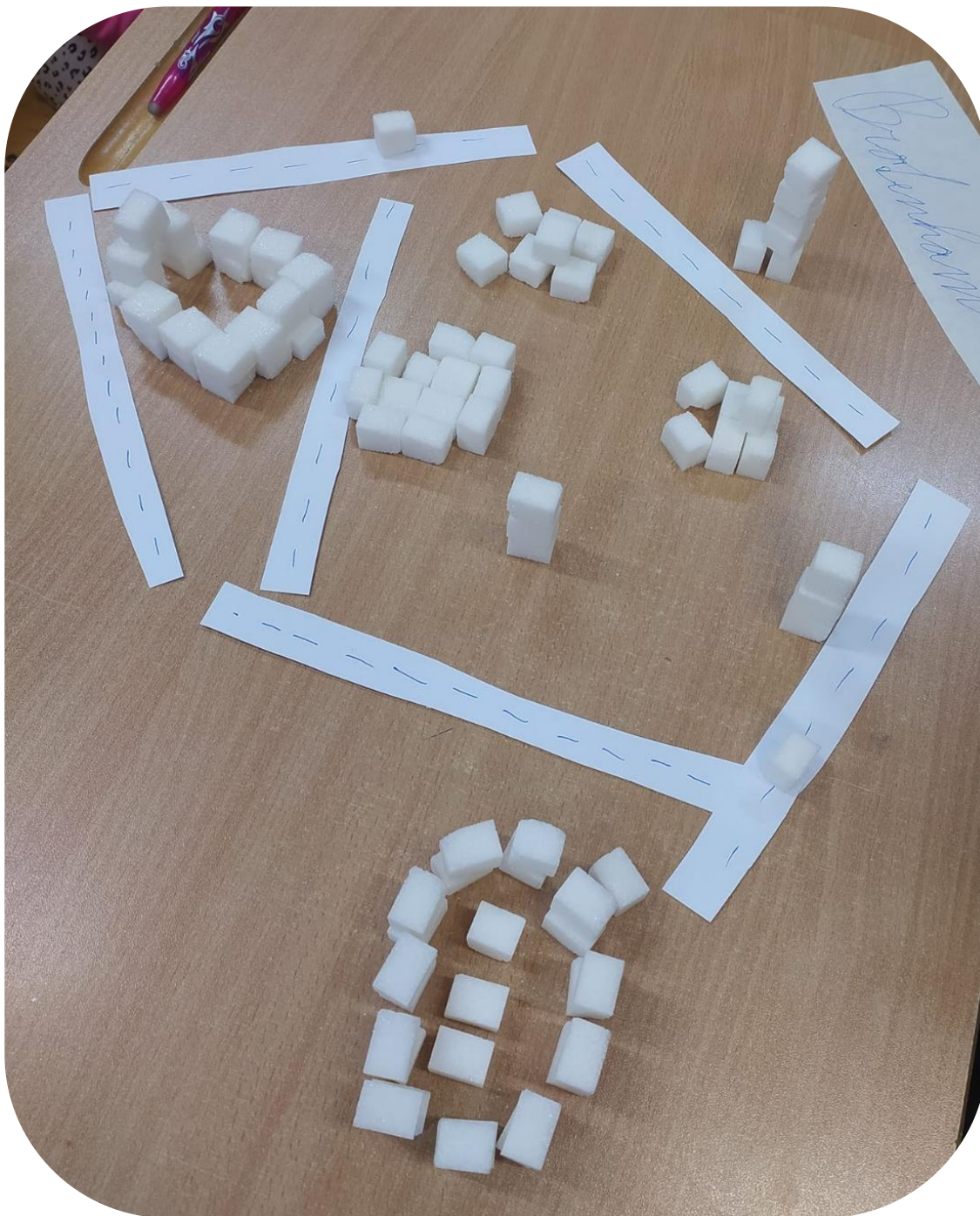
Další aktivity:

- vyber si obrázek a řekni větu/souvětí, jakou spojitost má cukr s obrázkem,
- dvojice si vybere obrázek a napíše k němu, co je na obrázku a jak to souvisí s cukrem + cokoli dalšího nového, co o cukru v kruhu zjistila,
- tvoření slov příbuzných (již nepíšeme do tabulky), označování kořene,
- hledání slovních druhů ve slovech příbuzných,
- pokusy - kolik kostek cukru obsahují běžné potraviny určené "pro děti" (četli jsme etikety, přepočítávali na celé balení),
- brainstorming - jaké zdravější náhrady uvedených potravin znáte?
- skupinová práce (po 3) - postavte z kostek cukru své cukrové město, pojmenujte a popište ho,
- prezentace skupin,
- každý sám následně napsal příběh o vytvořeném městě (někdo o cukrovém, někdo o jiném smyšleném - fantazie jela na plné obrátky),
- ve dvojicích oprava chyb,
- četba příběhů.
- 2 krátké dokumenty o zpracování cukru a třtiny.

Komplet to bylo na cca 3 a půl vyučovací hodiny.

Cukrové město

Bylo jedno zvláštní město. Bylo rosit celé z cukru. Obyvatelé byli šťastní. Bydleli sam vilí, stolové, zvířata a magické bytosti. Ale jednou tak v obyčejný den začalo z nebe něco sesít. Byl to déšť. Celé město se začalo rozpouštět. Všichni usílali tak rychle, jak mohli, celé město se rozléklo. Všichni hledali domov. Po cestě potkali jednoho moc milého kluka, jménem: Fred. Zeptali se: „ahoj, nevíš kde je nějaké město?“ „Tak to nevím, ale můžu vás vzít ke mně domů!“ „a kde bydlíš?“ Zeptali se. „V lese!“ „mám sam chatu!“ Tak je vzal do lesa. Moc se jim sam líbila. Chlapec řekl: „můžete su zůstat!“ „já děkuju, moc rádi su zůstanem. měli sam všechno: jídla, vodu a spoustu nových přátel. A žili spolu až do smrti.“

CO JSEM SE V BŘEZNU NAUČIL/A

1. Napiš na linky název látky podle nápovědy a dopiš alespoň tři výrobky.

Je to pevná látka, velmi křehká, která se při nárazu rozbije na mnoho ostrých kousků. Látku nazýváme *sklo* a výrobky jsou *sklenice*, *lustry*, *okna*...

Podobnou hádanku mohou děti vymýšlet i na jiné látky – jako úkol navíc.

2. Odůvodni pravopis a dopiš *i*, *í*, *y*, *ý*. Označ žlutě tvary slova SKLO.

POZOR – jen tvary (ústně zopakovat pomůcku – pádové otázky, společně ukázat..., je to dost náročné.)

Sklo lidé objevili už dávno a sklářství se brzy rozšířilo. Kdyby někdo zíral na nablýskané skleněné věci, byl by zřejmě k smíchu. Obchody se **sklem** nabízejí výrobky z bílého i barevného **skla**. Skláři rozdmýchají v peci žár a pak z tekuté skloviny lijí různé tvary nebo je vyfukují sklářskou píšťalou. Málokdo si pomyslí, že křehké **sklo** se vyrábí z písku. Kvůli rozbitému oknu musí uličníci pykat, protože **sklo** neslepíme lepidlem jako papír.

A) Podtrhni v textu slova příbuzná se slovem sklo. – Pozorně číst zadání – slova příbuzná (různé slovní druhy) a ta se mají potom zapsat na linky.

3 podst. jména všech rodů v pořadí: mužský, ženský, střední - **aby žáci určili rod, musí si slovo říct v jednotném čísle!!!**

Podstatná jména (mužský, ženský, střední): **sklář, sklovina, sklářství**

2 přídavná jména: **skleněné, sklářskou.**

B) Dopiš do vět správná VS po P: Zloděj vzácného skleněného lustru půjde do vězení, kde bude za krádež potrestaný, tedy tam bude **pykat**.

Může přemýšlet o svých činech, takže může své myšlenky **zpytovat**.

3. Spoj části řádků, které patří k sobě a z modrých písmen slož tajenku.

V Písek	N je sladký a často ho mlsáme.	A) Vypiš na řádky slovesa:
A Sůl	I se lisuje ze žhavé skloviny.	1. os. č. j. používám
T Cukr	L obsahuje malá barevná zrnka.	3. os. č. j. se lisuje
O Papír	S chemici nazývají chlorid sodný.	1. os. č.mn. mlsáme
T Sklo	S používám ve škole každý den.	3. os. č.mn. nazývají

Tajenka: Všechny látky mají různé VLASTNOSTI.